

Pestprotocol basisschool de Schalm

feb. 2026

Inleiding

Wij, als team van basisschool de Schalm, vinden dat we er alles aan moeten doen om kinderen die een groot deel van hun tijd op school doorbrengen, een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen.

Vanuit de onderbouw leren we de kinderen om voor zichzelf op te komen als er iets gebeurt wat ze niet willen.

De volgende stappen worden aangeleerd:

1. Zeg stop, dat wil ik niet
2. Gaat het toch door, vertel het de juf of meneer.

We zijn preventief bezig om pesten te voorkomen.

In de dagelijkse praktijk zijn wij, het team van de Schalm, veelal bezig met de kinderen: hoe gaan we respectvol met elkaar om. Tijdens kringgesprekken komen praktijksituaties ter sprake waardoor kinderen inzicht krijgen in eigen handelen en zich kunnen inleven in de ander. Het sociaal-pedagogisch klimaat staat bij ons voorop, vanaf schooljaar 2018/2019 wordt dit gevolgd door middel van ZIEN!. ZIEN is een digitaal programma binnen ParnasSys dat de sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart brengt.

We gebruiken geregeld de methode A of B preventief en curatief. De methode draagt eraan bij dat de kinderen zich weerbaar kunnen opstellen.

Pesten

Er is sprake van pesten als iets regelmatig gebeurt en als het moeilijk is voor de leerling die gepest wordt om zich te verdedigen (machtsverschil).

Een leerling wordt gepest als :

- een leerling, of een groep leerlingen regelmatig vervelende of gemene dingen tegen hem of haar zegt.
- een leerling regelmatig wordt geslagen, geschopt, bedreigd of buiten de groep wordt gesloten of genegeerd.
- een leerling wordt uitgescholden vanwege het anders zijn, bv. kleding, uiterlijk, gedrag.
- een leerling wordt geslagen door een groepje kinderen zonder reden.
- een leerling wordt bedreigd (b.v. dat degene geslagen wordt als deze de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt.
- een leerling wordt gechanteerd; onder dwang handelingen laten verrichten zowel door de pester als door de gepeste.

Als dit steeds bij hetzelfde en door hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per week of per dag, dan is er sprake van structureel pesten. Cyberpesten valt ook onder pesten en wordt verder in dit protocol nader toegelicht.

Mogelijke signalen van de gepeste

- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de leerkracht die surveilleert gaan staan.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- Veel geroddel in de groep.
- Andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van dat kind.
- Indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, m.b.t. kleding, haardracht, keuze van de rugzak e.d.
- Als andere kinderen negatiever reageren op een bepaald kind, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Het kind is gauw boos of prikkelbaar.
- Het kind wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.
- Het kind wordt niet gevraagd bij activiteiten waarbij moet worden samengewerkt.
- Het kind wordt altijd als laatste gekozen tijdens de gymles of bij andere activiteiten indien bovengenoemde signalen opvallen, dient dit altijd besproken te worden met de groepsleerkracht van het kind.

Als één of meerdere van deze signalen opgepikt worden, kan het kind gepest worden, maar het hoeft niet.

Dan wordt het kind gevraagd of het vermoeden van pesten klopt, of dat er “iets” anders aan de hand is. Verantwoordelijk hiervoor is in eerste instantie de groepsleerkracht.

Belangrijk

Pesten zal door alle partijen gesignaleerd moeten worden. Met partijen bedoelen we leerlingen, onderwyzend en niet- onderwyzend personeel en ouders.

Voorbeeldgedrag van volwassenen binnen school is van groot belang. In de houding van alle medewerkers moeten kinderen kunnen aflezen, dat wij respect hebben voor elkaar en voor alle kinderen op onze school. Wij moeten in ons gedrag duidelijk laten zien wat wij verstaan onder een veilige school. Dat betekent dat wij:

- naar elkaar luisteren.
- elkaars mening respecteren
- op elkaars beurt wachten
- respect hebben voor elkaars cultuur en etnische afkomst.

Als pesten de kop opsteekt, dan beschikt de school over een directe aanpak, zoals beschreven op de volgende bladzijde.

Onder pesten verstaan wij ook cyberpesten. Verder toegelicht op blz. 5

Aanpak pestgedrag

De volgende stappen worden ondernomen:

1. Signaleren door ouder/leerkracht/leerling

De leerkracht signaleert pestgedrag. De ouder signaleert pestgedrag en meldt dit bij de leerkracht. De leerling kan ook zelf melden als het gepest wordt.

2. In gesprek met de pester en gepeste

Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de groepsleerkracht, dit om de leerlingen inzicht te geven in hun eigen handelen en om te draaien naar positief gedrag. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het leerling-dossier van zowel de pester als het gepeste kind. De leerkracht kan altijd in gesprek gaan met de teamleider of leerkrachten van voorgaande jaren. Bij een groot incident worden ouders ingelicht.

3. In gesprek gaan met de meelopers (als hiervan sprake is)

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig, blijft op afstand en doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester, omdat hij bang is om zelf slachtoffer van de pester te worden.

4. Bepalen of er een gesprek in de groep plaats vindt

N.a.v. vorige gesprekken wordt besloten of er een gesprek in de hele groep noodzakelijk is. Het pestgedrag wordt dan met de groep besproken.

Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”. De groep moet dit duidelijk ervaren. We bespreken regelmatig de omgangs- en gedragsregels met de groep.

De groep kan een positieve invloed hebben op het pestprobleem.

5. Afspraken maken met de ouders

Indien er sprake is van structureel pestgedrag worden de ouders van de pester, meestal in het bijzijn van de pester, op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Dit gebeurt door de groepsleerkracht. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd in het leerlingendossier. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag.

Na overleg met ouders kan, de BSO of TSO, waar nodig, worden geïnformeerd.

6. Inschakelen MT

Als er sprake is van pesten, worden tevens het MT en de andere teamleden op de hoogte gesteld. Het MT wordt, indien nodig betrokken bij de oudergesprekken, die door de pestcoördinatoren (namen zijn te vinden in de schoolgids) worden gevoerd.

7. Externe hulp

Het is mogelijk om externe instanties in te schakelen, in overleg met het MT. Voorbeelden: BCO, wijkagent, politie, jeugdgezondheidszorg of huisarts.

8. Schorsing/verwijdering

Wanneer het gedrag van een leerling, ondanks alle hulp en begeleiding, niet verandert en de situatie voor het kind en de groep niet veiliger wordt, dan kan de stap naar schorsing of verwijdering noodzakelijk zijn. De directeur zal de vastgelegde stappen volgen en ouders zullen vroegtijdig hierin betrokken worden.

[Kerobei Protocol schorsing en verwijdering, verkorte versie](#)

Hoewel we als school er alles aan zullen doen om het te voorkomen, kan het toch zijn dat een leerling zich zodanig ontwikkelt, dat we als school niet meer in staat zijn om het kind die ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Soms is die ontwikkeling zo ernstig dat we als school tot verwijdering van een leerling denken te moeten overgaan. In grote lijnen kan dit in twee gevallen voorkomen:

1. Als sanctie bij ernstig wangedrag van het kind en/of de ouders, of ernstig gedrag dat in strijd is met de grondslag van onze school.
2. Als onderwijskundige maatregel wanneer onze school niet meer kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van het kind en dit voor het kind ernstige sociaal-emotionele gevolgen heeft. Dit kan zich uiten in het gedrag van de leerling (wangedrag of juist erg in zichzelf gekeerd).

We zullen uiteraard niet zo maar tot verwijdering over gaan. Dit gebeurt alleen in ernstige gevallen (ter beoordeling aan de directie en het bevoegd gezag). Bovendien gaat er een stappenplan in werking als de school vindt, dat de grenzen van wat de school nog kan bieden, zijn bereikt. Dit stappenplan kent zowel preventieve maatregelen, als ook formele, wettelijke maatregelen. Het volledige stappenplan is opgenomen in het

bestuursondersteuningsprofiel van Kerobei, is op school verkrijgbaar of op te vragen bij de stafmedewerker bovenschoolse ondersteuning van het bevoegd gezag, mvr. Lisette Huinck 077-396 88 88, lissette.huinck@kerobei.nl.

Klachtenregeling

Wanneer u klachten heeft over de wijze waarop wij de pestproblematiek aanpakken, is een beroep op de klachtenregeling (zie schoolgids of www.kerobei.nl) mogelijk. Op onze school zijn daarvoor twee contactpersonen bij klachten benoemd (zie schoolgids).

Cyberpesten

Cyberpesten is een onderdeel van traditioneel pesten. (Anonieme) berichten versturen via bijvoorbeeld Instagram, SMS, Twitter, Facebook, Whatsapp of Snapchat in de vorm van schelden, roddelen, bedreigen, foto's op internet plaatsen, privé gegevens op een site plaatsen, haatprofielen maken, vallen hier allemaal onder. 20% van de leerlingen krijgt te maken met cyberpesten.

Effecten

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan het traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer en kunnen de hele wereld over gaan. Foto's die eenmaal op internet staan, kunnen soms niet meer worden verwijderd. Tevens is bij cyberpesten vaak niet bekend wie de dader is. Dat zorgt voor verhoogd gevoel van wantrouwen naar iedereen om je heen.

Verantwoordelijkheid van de school.

Vaak gebeurt pesten buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat.

Cyberpesten kan strafbaar zijn. Leerlingen realiseren zich dit vaak niet.

Hoe voorkomt de school cyberpesten?

1. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten. Indien nodig wordt hiervoor een lespakket ingezet.
2. Pesten bespreekbaar maken in de klas en de leerlingen elkaar daar op laten aanspreken.
3. Ouders informeren door een ouderavond, deze vindt om de 3 jaar plaats die wordt gehouden door een cyberexpert.

Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet of mobiele telefoon doet. Alleen door met de ouders samen te werken is cyberpesten aan te pakken.

Verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers

Ouders zijn de eerst verantwoordelijken in het toezicht houden op gebruik van internet via de pc, tablet of telefoon. Veel sociale media hebben leeftijdsgrenzen. Als ouder dient u dit te controleren. Advies van de deskundige aan ouders: maak de afspraak dat je sámen met het kind de inhoud van WhatsApp en andere media bekijkt. Leer uw kind om zich veilig te gedragen op internet. Tips voor ouders zijn te vinden op o.a.

<https://www.mediawijsheid.nl/ouders/>